

فارسی ۲

۱- معنای چند واژه در برابر آن درست است؟

«دوال (لایه) - شل (دست و پای از کار افتاده) - سرسام (تورم سر و مغز) - متقارب (همراه) - نکت (نکته) - ادبار (سیه روزی) - فروماندن (ناچاری)»

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) دو

۲- در کدام بیت واژه «تاب» معنای متفاوتی با گزینه‌های دیگر دارد؟

- (۱) لعلش چو عقیق گوهر آگین / زلفش چو کمند تاب داده
(۲) به بوی نافه‌ای کاخر صبا زان طره بگشاید / ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دل‌ها
(۳) زلف را حلقه مکن تا نکنی در بندم / طره را تاب مده تا ندهی بر بادم
(۴) تا چه کند با رخ تو دود دل من / آینه دانی که تاب آه ندارد؟

۳- عبارت زیر دارای چند غلط املائی است؟

«چون به دروازه رسید و خطوط یاران بدید بفرمود تا پیوسته آن بنوشتند که اجتهاد و جمال و عقل آن‌گاه ثمرت دهد که غذای آسمانی آن را موافقت نماید و عبرت همه جهان یک روضه حال من تمام است.»

(۱) یک (۲) سه (۳) چهار (۴) دو

۴- کدام بیت فاقد غلط املائی است؟

- (۱) چنان به حسن و جوانی خویشتن مغرور / که داشت از دل بلبل هزار گونه فراق
(۲) از هزارهز چون رخ معلول قرص آفتاب / وز زلازل چون تن مفلوج جرم کوهسار
(۳) فرض ایزد بگذاریم و به کس بد نکنیم / آن چه گویند روا نیست نگوئیم رواست
(۴) بهر طلاق است امل کو چو مار / حبس حتامست و کند خشت خشت

۵- آثار کدام گزینه در حوزه ادبیات تعلیمی منظوم می‌گنجد؟

(۱) بوستان - تحفة الاحرار (۲) تاریخ بیهقی - بوستان (۳) بهارستان - فرهاد و شیرین (۴) فرهاد و شیرین - تحفة الاحرار

۶- واژه «خون» در کدام ابیات در معنای مجازی به کار رفته است؟

- (الف) چو ضحاک بشنید اندیشه کرد / ز خون پدر شد دلش پر ز درد
(ب) مگر زین دو تن را که ریزند خون / یکی را توان آوردن برون
(ج) به پیش نگهبان آن مرغزار / خروشید و بارید خون بر کنار
(د) بیابان چو دریای خون شد درست / تو گفتی که روی زمین لاله رست
(ه) روانش زخون سیاوش به درد / بر آورد بر لب یکی باد سرد

(۱) الف - ج - ه (۲) ب - ج - د (۳) ج - د - ه (۴) ه - ب - الف

۷- هر دو آرایه «جناس تام» و «تشبیه» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- (۱) چو عقرب دشمنان داری و من با تو چو میزانم / برای مصلحت ماها! ز عقرب سوی میزان آ
(۲) سرو در باغ نشانند و تو را بر سر و چشم / گر اجازت دهی ای سرو روان بنشانم
(۳) مبارزان جهان قلب دشمنان شکنند / تو را چه شد که همه قلب دوستان شکنی؟
(۴) زخم شمشیر غمت را به شکیبایی و عقل / چند مرهم بنهادیم و اثر می نرود

۸- آرایه‌های «مجاز - تشبیه - کنایه - اغراق» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چه هوایی است که خلدش به تحسّر بنشست / چه زمینی است که چرخش به تولا برخواست
(ب) بوی آلودگی از خرقة صوفی بدمید / سوز دیوانگی از سینه دانا برخواست
(ج) ترک عشقش بنه صبر چنان غارت کرد / که حجاب از حرم راز معما برخواست
(د) از زمین ناله عشاق به گردون برسید / وز ثری نعره مستان به ثریا برخواست

(۱) الف - ج - د - د (۲) ب - الف - ج - د (۳) الف - ب - د - ج (۴) ب - د - ج - الف

۹- کاربرد معنایی فعل «ساختن» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) قانع از روزی به تلخ و شور شو صائب که ساخت / پسته را آمیزش قند از لب خندان جدا
- ۲) گر چه نگذارد کمان از خانه خود پا برون / قامت خم ساخت در پیری سبک جولان تو را
- ۳) پیش از این جا نمک را قیمت الماس بود / شور من کان ملاحظ ساخت خوان عشق را
- ۴) کیمیای عشق او از خون دل‌ها ساختند / عاشقانش در طلب زین روی جان‌ها باختند

۱۰- در کدام بیت فعل مجهول وجود ندارد؟

- ۱) تا غبار خط به روی آتشین او نشست / چشمه خورشید تابان از نظر پوشیده شد
- ۲) آه کز آتش عنانی مدامم چون شهاب / تا نفس را راست کردم چیده و برچیده شد
- ۳) داشت چون سی پاره بی‌شیرازه جمعیت مرا / شد حواسم جمع تا صحبت زهم پاشیده شد
- ۴) رفت جمعیت ز دل‌ها تا بریدی زلف را / می‌شود لشکر پریشان چون علم خوابیده شد

۱۱- تعداد جمله مرکب در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) در چنین راهی که مردان توشه از دل کرده‌اند / ساده لوحی بین که فکر آب و نان داریم ما
- ۲) دی عزیزی گفت حافظ می‌خورد پنهان شراب / ای عزیز من گناه آن به که پنهانی بود
- ۳) گیتی سرای رهگذران است گوش‌دار / تا با دلیل باشد از این جات انتقال
- ۴) ای نور چشم من! سخنی هست گوش کن / چون ساغر پر است بنوشان و نوش کن

۱۲- همه پیوندهای ذکر شده در گزینه پیوند وابسته‌ساز هستند.

- ۱) هر چند، بنابراین، چنانچه، به هر حال
- ۲) از این روی، در نتیجه، چون، به طوری که
- ۳) زیرا، تا، بس که، هر وقت
- ۴) وقتی که، یا، وانگهی، اگر

۱۳- در کدام گزینه واژه «مهر» با «ستاره» تناسب دارد؟

- ۱) تا من نشوم به خاک از پستی پست / کوتاه نکنم ز دامن مهرت دست
- ۲) به جمالش سزدار چشم جهان روشن است / که همه روی مه از مهر فروزان آید
- ۳) ندارد تو بازاری مگر شوریده احوالی / که مهرش در میان جان و مهرش بر دهان باشد
- ۴) آن چنان مهر توام در دل و جان جای گرفت / که اگر سر برود از دل و از جان نرود

۱۴- مفهوم مقابل مثل «از تو حرکت از خدا برکت» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- ۱) روزی و عمر خلق به تقدیر ایزدی / این دست‌ها همی بنویسند و بسترند
- ۲) برآستان میکده خون می‌خورم مدام / روزی ما ز خوان قدر این نواله بود
- ۳) گر زمین و زمان به هم دوزی / ندهندت زیاده از روزی
- ۴) عمر چو یک روز قرار نداد / روزی صد ساله چه باید نهاد؟

۱۵- عبارت «قاضی بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این

نتوانم داد» با همه ابیات به جز تناسب مفهومی دارد.

- ۱) اگر عنقا (= سیمرغ) ز بی‌برگی بمیرد / شکار از دست گنجشکان نگیرد
- ۲) مکن باور که هرگز تر کند کام / ز آب جو نهنگ لجه (= میان دریا) آشام
- ۳) عقاب آن‌جا که در پرواز باشد / کجا از صعوه (= پرنده‌ای کوچک) صیدانداز باشد؟
- ۴) با عقاب تیز چنگ و با همای تیز پر / ابلهی باشد که رقاصی کند کبک دری

۱۶- عبارت «چون به آن چه دارم و اندک است، قانعم، وزر و وبال به چه کار آید؟» با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) استخوانم سرمه شد از کوچه گردی‌های حرص / خانه‌دار گوشه چشم قناعت کن مرا
- ۲) با جگر خوردن قناعت کن که این مهمان سرا / جز غم روزی ندارد روزی آماده‌ای
- ۳) در دیده ارباب قناعت مه عید است / صائب لب نانی که به خون تر شده باشد
- ۴) نرم‌تر از مغز گردانید در کام هما / زور بازوی قناعت، استخوان سخت را

۱۷- کدام بیت تفاوت معنایی دارد؟

- ۱) دارد خط پاکی به کف از ساده دلی‌ها / دیوانه ما را چه غم از روز حساب است؟
- ۲) حساب خود این‌جا کن آسوده دل شو / میفکن به روز جزا کار خود را
- ۳) پروای رستخیز ندارند راستان / روز حساب، عید بود خود حساب را
- ۴) منشور رستگاری است طومار خود حسابان / در روزنامه خود هر روز دید باید

۱۸- مفهوم ابیات زیر با کدام بیت تناسب ندارد؟

«عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته

کرد فرامش ره و رفتار خویش / ماند غرامت‌زده از کار خویش»

- ۱) کلاغی تک کبک در گوش کرد / تک خویشتن را فراموش کرد
- ۲) گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار / کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست؟
- ۳) مسکین خرق آرزوی دم کرد / نایافته دم دو گوش گم کرد
- ۴) مار را هر چند بهتر پروری / چون یکی خشم آورد کیفر بری

۱۹- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱) کرم کن که فردا که دیوان نهند / منازل به مقدار احسان دهند

۲) به گیتی بسی چیز زشت و نکوست / به هر کس دهد آن چه روزی اوست

۳) در نابسته احسان گشاده است / به هر کس هر چه می‌بایست داده است

۴) گر توانا بینی ای کوتاه دست / هر که را بینی چنان باید که هست

۲۰- بیت زیر با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

«فخری که از وسیلت دون همّتی بود / گرانم و ننگ داری از آن فخر عاردار»

- ۱) از ننگ طمع نام نبود اهل سخن را / این طایفه را نام من از ننگ برآورد
- ۲) یکی است در نظر من بلند و پست جهان / ز هیچ مرتبه‌ای فخر و عار نیست مرا
- ۳) دامن توفیق را جهد تواند گرفت / پا اگر افتد ز کار از سر همّت بکوش
- ۴) از سیم و زر مگو که سزاوار خنده است / زندانی‌ای که فخر به بند گران کند